

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Enchiridion Sev Manuale Episcoporum Pro Decretis in
Visitatione, & Synodo, de quacumque re condendis.**

Gavanti, Bartolommeo

Venetiis, 1650

Index obseruandorum in Visitatione locorum. §. IX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9534

imagines, Sacristiam, Cœmeterium, Baptistarium autem, & Sacras Reliquias cum luminibus accensis; & hæc incensantur.

12. Postea eged Ecclesiasticas, Hospitalia, Confraternitates, & loca pia.
 13. Pro confirmatione ministranda paratur pluuiiali, & stola albi coloris: sicut etiam pro consecratione, seu benedictionibus Pontificali bus rerum sacrarum.
 14. Audit confessiones, & querelas, inquit, ut, opus est, de conuersatione Cleri, & populis de rebus spiritualibus, & temporalibus, de libris, & ornamentis.
- Hac omnia ex Pontificali Romano, hoc eodem ordine, & paucis additis.

ANNOTATIONES.

1. **V**isitare debet prius familiam suam Episcopus, deinde alios, ordine quem diximus: Cathedralem, Collegiatas, Parochiales, &c.
2. Prædictus tamen ordo est arbitrarius Episcopo, præsertim si vesperi veniat ad locum

- visitandum. quo casu fieri poterunt ea tantum, quæ usq; ad num. 6. sunt prænotata: reliqua mane sequenti.
3. Poterit etiam ad viciniora minima loca mittere coadiutores suos, & conuocare ad insigniorem locum vicinos populos pro Confirmatione.
 4. In Visitatione Monialium audiet eas ad cratem, non intra septa Monasterij.

Index obseruandorum in Visitatione locorum. §. IX.

1. **D**væ sunt partes Visitationis locorum; Descriptio eorundem, prout sunt, & præsertim cum defectibus; Ordinatio pro tollendis defectibus.
2. In ipso actu Visitationis sola sufficit Descriptio. Circa finem Visitationis vniuscuiusque Ecclesiæ maturè fiant Ordinationes, & Decreta, ex Descriptione hausta, nisi accidat in aliquibus executio ipsa, ut dicemus in proprio Indice §. 10.
3. Descriptio consistit in duobus: An sit, & Quale sit, iuxta Indices, qui sequuntur.

4. De Sanctissima Eucharistia,

Obseruet Episcopis, & Notarius describat, an sint, qualia sint, quæ sequuntur.

Tabernaculum ligneum.	Fragmenta.	Bursam cum chorduli; albam
Conopæum, & an plura.	Renouationem.	pro rurali communione, ut
Vestem interiorem.	Clauem auratam.	a collo pendeat Pixis.
Corporale stratum.	Basim tabernaculi vacua.	Vmbellam.
Pixidem.	Lampadem ardentem.	Laternam.
Auro litam intus.	Tabernaculum gestatoriū pro	Intortitia.
Velum.	Processione.	Velum pro humeris longum.
Particulas.	Pixidem pro infirmis.	

5. De Baptistario.

Qualis Fons.	Imago Sæcti Ioannis Baptistæ	Cochlear pro infundenda aqua.
Conopæum.	Christum baptizantis.	Vas Oleorum sacrorum.
Vmbella.	Aqua.	Sal.
Cancelli.	Sacrarium vicinum.	Lintei ad tergendam capita.

6. De Oleis Sacris.

Armatorium in Ecclesia.	ex corio ambusto, vel li-	thedrali Oleis.
A latere Euangelij.	gneam.	Arcula, & clavis, si mittatur, qui
Cum inscriptione maiusculis	Bombacium madidum oleo; &	ea deferat.
litteris.	siccum superius.	Renouatio.
Ornatus exterior, & interior.	Bursa violacea.	Combustio veterum.
Vas stanneum intra capsulam	Ampullæ pro deferendis a ca-	

7

Sedes in publico.
Lamina forata.
Velum spissum.

De Sedibus Confessionalibus.

Imagopia.
Bulla Cœnæ.
Casus Episcopo reservati ibi-
dem affixi.
An claudi queat ipsa sedes, ne
laici sedeant.

8

Armarium.
Vestis interior.
Thecæ propriæ.

De Sacris Reliquijs.

Nomina Reliquiarum.
Approbatio.
Expositio.
Claues.
Officia diuina.
Festa.

9

Altare maius.
Gradus ad illud.
Gradus in eo.
Ara lapidea.
Consecratio totius.
Tela cerata, immobilis.
Fenestellæ nullæ.
Mappæ tres, vel vna duplicata.
Earum Benedictio.
Crux.
Candelabra.

De Altaribus.

Icon.
Statuæ.
Tabella secretarum.
Tela stragula.
Muratio mapparum.
Pallia varia.
Vmbella.
Suppedaneum.
Fenestra vrceorum.
Cancelli.
Cereotata.
Campanula.
Clauus pro bireto Sacerdotis.
Pulvinaria.
Tabella vltimi Euangelij.
Dos Altaris.
Patronus.
Onera Missarum.
Titulus beneficij.
Festum.
An Officium.
Priuilegium Defunctorum.

10

Chorus.
Crux magna in medio alto loco, cum Saluatore.
Sedes Episcopalis cum gradibus & Vmbella.
Naues Ecclesiæ.
Parietes.
Imagines Sanctorum.
Pulpitum.
Fenestræ.
Sepulchra.
Sedes mulierum, & populi.
Diuisio sexus.
Tectum.
Pauimentum.
Armaria.
Ariculæ elemosynarum.

De Ecclesia ipsa.

Vasa aquæ Benedictæ.
Porta.
Super eam imago.
Crux in culmine.
Camererium.
Claufura.
Crux lignea.
Arbores nullæ.
Campanile.
Campanæ.
Earum benedictio.
Funes, scalæ.
Tectum.
Culmen.
Crux.
Pauimentum.
Ostium.
Clauis.
Vtus eorum.
An ad laicorum negotia.
Confessio sub altare maiori.
Patronus.
An profana seruentur ibi.
Epitaphia indecora.
Sepultura pro Clero.
Pro pueris.
Ecclesiæ titulus.
Dedicatio.
Festum vtriusque.
Officium quo ritu.
Alia Festa propria.
Indulgentiæ.
Stationes.
Oratio quadraginta horarum.

11

Sedes.
Legilia.
Antiphonaria.
Breuiaria.

De Choro.

Martyrologium.
Calendarium.
Pontificale.
Cæremoniale.
Directorium Chori.
Libri Processionum.

De Sacristia.

12

Armata.
Arca.
Labrum ad lauandas manus.
Manutergia.
Oratorium.
Tabellæ precum ante, & post
Missam.
Preces ad paramenta.
Missalia.
Calices.
Patena.
Purificatoria.
Corporalia & pallæ.
Vela.
Bursa.
Coryla Hostiarum.
Amictus.
Albæ.
Cingula.
Stola, Manipuli, & Casule quin-
que colorum.
Festiva.
Feriales.
Dalmaticæ.

Pluuialia.
Pallia.
Mappa variæ.
Mappulæ ad manus tergendas.
Alia ad communionis vsum.
Superpellicea.
Integumenta Missalium.
Signacula.
Pulvinaria pro Missali.
Alia pro genibus.
Imagines deuotæ.
Tabellæ onerum, Festorum,
Vigiliarum.
Vrceoli.
Pelliculæ.
Campanulæ.
Vasa pro laicorum purificatio-
ne.
Supellex argentea.
Thuribulum cum nauicula.
Cruz processionalis.
Vexilla.
Vas pro aqua cum aspergillo.
Tabella Pacis.

Instrumentum conficiendarum
Hostiarum, & Particularum.
Cribrum pro particulis.
Vasa florum fictorum.
Vasa ad lauanda corporalia.
Piscina sacra.
Candelabrum triangulare.
Candelabrum Cerei Paschalis.
Eretrum.
Pannus mortuorum.
Legilia.
Libri.
Rituale nouum.
Missæ reiectæ, non approbatæ.
Calendarium.
Portæ.
Claues.
Pauimentum.
Fenestræ tuta.
Parietes.
Tectum.
Inuentarium prædictorum.
Subterraneus locus pro vino
Missæ.

13

Incolæ.
Cohabitatio ancillarum.

Facinorosorum latibulum.
Reparatio.

Distantia ab Ecclesia.

14

Vt supra de Ecclesia.
Adde.
Vexilla.
Cruces processionalis.
Cappas.

Baculos Priorum.
Libros precum.
Arculas elemosynarum.
Tabellam Indulgentiarum.
Aggregationis diploma.

Inuentaria bonorum.
Orat. 40. horarum.
An Missæ solemnes.
Offic. diuinum maius.

15

Porta.
Inscriptio.
Cellæ.
Distinctio sexus.
Tabellæ onerum.

Supellex.
Inuentarium.
Statuta.
Fundatio.
Priuilegia.

Indulgentiæ.
Oratio 40. horarum.
Lecti.
Genus infirmorum.
Ministerium.

16

Altaria nulla.
Imagines.

Clausura à bestiis.

Reparatio.

17

Clausura.
Portæ.
Parietes.
Rotæ.

De Monasterijs Monialium.

Fenestrellæ Communionis, &
Confessionis.
Crates ferreæ duplices.

Collocutoria.
Fenestræ.
De Ecclesia, vt supra.

A N.

ANNOTATIONES.

- A**N possint ostia frangi ab Episcopo Visitante recusantes visitari quo ad clausuram, Vide Fuscum de Visitat. lib. 2. cap. 19. ubi ex professo tractat. cum distinctionibus, & tandem concedit.
- 2 Impedientes quo minus Episcopus sua utatur iurisdictione: excommunicatur in Bulla Cœna Domini num. 15.
- 3 Inuocari potest brachium seculare. quod se neget, excommunicari potest cap. 2. de maledicis, & cap. 1. de Offic. Ordin.

Index decernendorum in Visitatione locali, & materiali. §. X.

Peritus Sacrorum Canonum Episcopus, Decretorum synodaliū, & communioris vsus. Ecclesiæ Catholicæ, quædam statim decernet, & in ipso Visitationis actu exequetur, quædam maturius circa finem Visitationis locorum; & personarum.

- 1 Nam decernet statim, & singillatim, ea, quæ sequuntur.
- 2 Altarium demolitionem, ubi facienda est.
- 3 Ararum contractionem. Veteris Christamatis, & Oleorum ambustionem.
- 4 Sepulchrorum amotionem, seu obstructionem, si loco vetito.
- 5 Amotionem bradellarum, sedilium, & aliorum impedimentorum.
- 6 Item profanarum imaginum, aut rerum.
- 7 Lacerationem corporaliū, purificatoriorum, & rerum indecentium sine remedio.
- 8 Profanationem calicum, & patenarum; item Ecclesiarum, quæ sic, ut infra.
- 9 Clausionem portarum lateraliū.
- 10 Lacerationem Missaliū, Breuiariorum nimis indecentium.
- 11 Amotionem arborum à Cœmeterio, & locis Sacris.
- 12 Ramorum incisionem, qui nocent parietibus Ecclesiæ.

Ea vero, quæ maturius, & data opportunitate temporis, sunt executioni mandanda.

- 1 Altarium reconcinatio, & bradellarum.
- 2 Umbellæ constructio super altare.
- 3 Telaria altarium lignea.
- 4 Septa altarium.
- 5 Fenestella pro vrceolis.
- 6 Cruces, candelabra, & alia huiusmodi, assignato congruo spatio temporis, iudicio Episcopi, & pœna pecuniaria, aut alia ad ar-

bitrium, non autem censuris, vel certe, non lata sententiæ, nisi ex maxima causa.

Alia denique sunt, quæ reservari debent, examinandam melius adhibitis etiam in consultationem doctissimis viris, peracta tota Visitatione, ne diutius immorans Visitator loca plus iusto grauet.

ANNOTATIONES.

- 1 **D**E Predictis aliqua fieri debent sumptibus Rectoris Ecclesiæ, aliqua populi are vel utriusque.
- 2 Regula est in Actis Eccl. Mediol. ut cum Ecclesia redditus suppetunt commode ad omnes expensas, non compellatur populus, nisi ad cœmeterij impensam; præterquam ubi est consuetudo populo etiam alia præstandi: qua retineatur.
- 3 Si vero non suppetunt fructus Ecclesiæ præter victum Sacerdotis, totum, quod deest Parochiali Ecclesiæ ac adibus Parochialibus in fabrica suppellecti illi sacra vel Clerici sustentatione, curandum est impensa Populi.
- 4 Altarium minorum instauratio, ex Decreto S. Caroli in Synodo Diœces. IV. præstanda est per eos, quibus ex fundatione, aliove iure, onus eiusmodi impostum est si nulli ij sint, fiat eorundem altarium censu, legatove Missa faciendæ relicto si minus satis est, moneantur ij, qui ibidem habere ius sibi persuadent sineque hi sint, detur ijs, qui sponte velint, vel ij præsent. quibus incumbit onus reliqua Ecclesiæ, datoque certo termino amoveantur, & ad altare maius, seu aliud transferantur Hac ibi.
- 5 Si partiendum est onus, assignentur Rectori potius, quæ pertinent ad paramenta, mappas, & reparationem Altaris maioris; populo, quæ ad fabricam.
- 6 Quæ attinent ad Sacram Eucharistiam, detur schola Corporis Christi, cum facultate, ut quæsuert ad hunc effectum.
- 7 In taxandis Capellani fructibus pro reparatione, & ornatu, habeatur ratio, ne grauetur vltra id, quod assignaretur mercenario implenti onera Capellæ.
- 8 Vltimum remedium est supersedere à toto seruitio, vel eius parte per aliquod tempus; & quod impenderetur, si à mercenario præstandum esset, assignetur pro impensa, data facultate Titulari, si inops esset, suscipiendi oneris in alio altari, vel Ecclesiæ cum sua elemosyna.
- 9 In ijs quæ minutura sunt, ut clauës, corporalia, &c. non excusetur Rector ullo quocumque inopia